

SATNICA ZA II. i IV. SEMESTAR POSLIJEDIPLOMSKOGA DOKTORSKOG STUDIJA POVIJESTI UMJETNOSTI, KULTURNE BAŠTINE I VIZUALNE KULTURE U AK. GOD. 2024./2025.

Raspored održavanja radionica i problemskih kolegija	
15.3. 2025. (subota) Kerestinac Dolazak na lokaciju autom ili javnim prijevozom	Radionica: Valorizacija i prezentacija graditeljske baštine (nositelj: dr.sc. Ivana Tomas, izv. prof)
22.3. 2025. (subota) A 126	9.00 – 10.30 Istraživanje i interpretacija arhitekture 18. i 19. stoljeća (dr.sc. Dragan Damjanović, red. prof. i dr.sc. Dubravka Botica, red. prof.) 10.40—12:10 Istraživanje i interpretacija arhitekture 18. i 19. stoljeća (dr.sc. Dragan Damjanović, red. prof. i dr.sc. Dubravka Botica, red. prof.) 12.10 – 13.10 PAUZA ZA RUČAK 13.10 – 14.40 Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka (dr.sc. Predrag Marković, red. prof.) 14.50 – 16.20 Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću (dr. sc. Jasna Galjer, red. prof.)
4.4. (petak) gostujuće predavanje u 16.00	
5.4. 2025.(subota) A 126	9.00—10.30 3. Popularna kultura i povijest umjetnosti, (dr.sc. Frano Dulibić, red. prof.) 10.40—12:10 3.Popularna kultura i povijest umjetnosti (dr.sc. Frano Dulibić, red. prof.) 12:20- 13:50 3. Popularna kultura i povijest umjetnosti (dr.sc. Frano Dulibić, red. prof.) 13:50—14:50 PAUZA ZA RUČAK 14.50—16.20 Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka (dr. sc. Predrag Marković, red. prof.) 16:30—18:00 Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću (dr. sc. Jasna Galjer, red. prof.)
15.4. 2025. utorak, Ljubljana Cijeli dan, dolazak na lokaciju autom	Radionica: Metodologije predavljanja likovnih djela Nastava na kolegiju Istraživanje i interpretacija arhitekture 18. i 19. stoljeća (dr.sc. Dragan Damjanović, red. prof. i dr.sc. Dubravka Botica, red. prof.)
26.4. 2025. (subota) A 126	9.00-10.30 3. Popularna kultura i povijest umjetnosti, dr.sc. Maša Grdešić, doc. (nositelj: Frano Dulibić)

	<p>10.40-12:10 3. Popularna kultura i povijest umjetnosti, dr.sc. Nikica Gilić, red. prof. (nositelj: Frano Dulibić)</p> <p>12.10 – 13.10 PAUZA ZA RUČAK</p> <p>13.10 – 14.40 Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka (dr. sc. Predrag Marković, red. prof.)</p> <p>14.50 – 16.20 Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću (dr. sc. Jasna Galjer, red. prof.)</p>
16.5. 2025. (petak)	<p>Radionica, Prijava teme doktorskog rada (za studente 1. godine)</p> <p>Radionica, Rad na poglavlju doktorskog rada (za studente 2. godine doktorskog studija)</p> <p>Akademsko pisanje (dr.sc. Ana Munk, red. prof.)</p>
17.5.2025. (subota) A 126	<p>9.00 – 10.30 Istraživanje i interpretacija arhitekture 18. i 19. stoljeća (dr.sc. Dragan Damjanović, red. prof. i dr.sc. Dubravka Botica, red. prof.)</p> <p>10.40—12:10 Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka, (dr. sc. Predrag Marković, red. prof.)</p> <p>12:20—13:50 Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka, (dr. sc. Predrag Marković, red. prof.)</p> <p>13:50– 14.50 PAUZA ZA RUČAK</p> <p>14:50 – 16.20 Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću (dr. sc. Jasna Galjer, red. prof.)</p> <p>16:30—18:00 Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću (dr. sc. Jasna Galjer, red. prof.)</p>
Raspored održavanja doktorskog praktikuma	
28.6. 2025. A 126	Doktorski praktikum

RADIONICE u ljetnom semestru ak. god. 2024./25.

1. Naslov: Valorizacija i prezentacija graditeljske baštine

Kategorija: Slikovni izvori/pisani izvori

Lokacija: Kerestinec

Datum: 15. ožujak 2025.

Voditeljica: Ivana Tomas (itomas@m.ffzg.hr), Viki Jakaša Borić, naslovni docent (Ministarstvo medija i kulture RH, Konzervatorski odjel)

Broj sati: 10, 2 ECTS

Opis aktivnosti: Proučavanje pisanih i slikovnih izvora (kartografski prikazi, grafike, arhitektonski crteži i nacrti, fotografije) povezanih s materijalnom poviješću građevine i kontekstom njezina nastanka, u svrhu detekcije građevnoga razvoja spomenika, odnosno valorizacije relevantnih i

dostatno dokumentiranih graditeljskih etapa koje je moguće rekonstruirati. U okviru radionice doktorandima će se na konkretnoj spomeničkoj građi i dokumentaciji omogućiti uvid u praktične aspekte istraživanja graditeljske baštine (konzervatorsko-restauratorske intervencije, arhivska i dokumentacijska građa), ali i ukazati na probleme s kojima se istraživači susreću pri interpretaciji povijesnih slojeva te definiraju smjernica za izradu projekta prezentacije spomenika.

2. Naslov: **Metodologije predavljanja likovnih djela**

Kategorija: Slikovni izvori/pisani izvori

Lokacija: Ljubljana

Datum: 15. travanj 2025.

Voditelj/i: prof.dr.sc. Dragan Damjanović, prof.dr.sc. Dubravka Botica

Broj sati: 8, 2 ECTS

Opis aktivnosti: Cilj je ove radionice upoznavanje s načinom na koji kolege iz Slovenije istražuju, interpretiraju i predstavljaju djela likovnih umjetnosti. Time će dobiti uvid u raznolike metodološke pristupe koje mogu koristiti pri pisanju svojega doktorskog rada i rada na drugim projektima. Istodobno imat će prilike i na licu mjesta upoznati se s likovnom, na prvom mjestu arhitektonskom baštinom Ljubljane te prezentirati slovenskim kolegama svoje disertacije. Kako dio doktoranada radi u muzejskim i baštinskim institucijama i kako organiziranje izložbi i predavljanje umjetničkih djela putem izložbi pripada najefikasnijim načinima diseminacije informacija na polju povijesti umjetnosti posebna će se pozornost na ovoj radionici posvetiti i tom segmentu rada povjesničara umjetnosti.

3. Naslov: **Rad na poglavlju doktorskog rada (radionica za studente 2. godine doktorskog studija)**

Kategorija: Akademsko pisanje

Lokacija: prostorija A-126, Filozofski fakultet u Zagrebu

Datum: 17. svibanj i rujan

Voditeljica: dr.sc. Ana Munk, red.prof. (amunk@m. ffzg.hr)

Broj sati: 7, 1 ECTS

Opis aktivnosti: U sklopu radionica akademskog pisanja na kojima će se obrađivati pojedinačni aspekti stilski boljeg i učinkovitijeg pisanja za akademske potrebe, na ovoj radionici studenti će raditi na strukturi poglavlja doktorskog rada. Fokus ove radionice je na jezgrovitom, sadržajnom i informativnom definiranju uvoda ili poglavlja doktorskog rada, bilo da se radi o uvodnom pregledu literature ili nekoj drugoj podtemi doktorskog rada. Nadalje, radit ćemo na primjerenoj organizaciji teksta putem jasno definiranog uvoda, ulomaka predvođenih uvodnim rečenicama (putokazima). Radit ćemo na strukturi zaključka i vrsti informacija koje ulaze ili ne ulaze u zaključak. Doktorandi će analizirati i komentirati pisane tekstove svojih kolega (peer review) prema određenim unaprijed postavljenim kriterijima. U kolegijalnom okruženju, pokušat ćemo prepoznati kvalitete i slabosti koje se mogu naći u svakom tekstu i nastojati predložiti načine za poboljšanje jasnoće i organizacije informacija u tekstu jednog poglavlja. Radionica će se odvijati u tri djela: uvodnog definiranja zadatka, samostalnog rada i evaluacije završnog teksta.

4. Naslov: **Prijava teme doktorskog rada (radionica za 1. godinu)**

Kategorija: akademsko pisanje

Lokacija: Filozofski fakultet u Zagrebu

Datum: 17. svibanj 2025.

Voditeljica: dr.sc. Ana Munk, red. prof. (amunk@m. ffzg.hr)

Broj sati: 7, 1 ECTS

Opis aktivnosti: U sklopu niza radionica akademskog pisanja na kojima će se obrađivati pojedinačni aspekti boljeg i učinkovitijeg pisanja potrebe, u ovoj radionici studenti će vježbati osmišljavanje i prijavljivanje teme njihovog doktorskog rada na obrascu DrSc01. Prijava teme podliježe uvriježenim pravilima, očekivanjima i ocjeni članova Vijeća poslijediplomskih studija Filozofskog Fakulteta pa je korisno da se studenti unaprijed upoznaju s važećim kriterijima ocjenjivanja i prihvaćanja teme. Studenti će se upoznati s već prijavljenim temama na našem i drugim odsjecima, evaluirati

pojedinačne prijave s obzirom na definirane kriterije te sami sastaviti tekst i popuniti obrazac svoje prijave.

SYLLABI PROBLEMSKIH KOLEGIJA u ljetnom semestru ak. god. 2024./25.

1. NAZIV PREDMETA/MODULA: *Popularna kultura i povijest umjetnosti*

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni izborni (vizualna kultura / interdisciplinarno polje)

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Frano Dulibić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: prof. dr. sc. Frano Dulibić, prof. dr. sc. Nikica Gilić, doc. dr. sc. Maša Grdešić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 10P-0S-5V

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet *Popularna kultura i povijest umjetnosti* služi sagledavanju odnosa medija popularne kulture prema tzv. visokoj umjetnosti, njihovim razlikama, formalnim i sadržajnim ispreplitanjima, odnosno istraživanjima moći slike u različitim medijima i tehnikama. Naglasak će biti na uvidu u metodološke osnove istraživanja medija popularne kulture kao što su ilustracija, karikatura, strip i animirani film. Istraživanja artefakata popularne kulture koji proizlaze iz vizualnog načina izražavanja polaze od njihove likovne analize, ali podjednaku pozornost pridaje se odnosu prema tekstualnom predlošku, kao i kontekstualizaciji, kako povijesnoj i političkoj, tako i kulturnoj i to u najširem opsegu.

Nastavne cjeline:

1. Uvod u metodologiju istraživanja vizualnih medija popularne kulture;
2. Specifične karakteristike ilustracije, karikature i stripa;
3. Književnost i mediji popularne kulture;
4. Popularna kultura između socijalizma, kapitalizma i feminizma;
5. Promjene u medijima popularne kulture tijekom 20. i 21. stoljeća.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE)

Dominic Strianti, *An Introduction to Theories of Popular Culture*, London & New York: Routledge, 2004.

John Fiske, *Understanding Popular Culture*, Routledge, 2010.

Alan Male, *Illustration: A Theoretical and Contextual Perspective*, London, Oxford, New York: Bloomsbury Visual Arts, 2017.

Edward Lucie-Smith, *The Art of Caricature*, London: Cornell University Press, 1981.

Werner Hofmann, *Caricature*, London: Crown Publishers, 1957.

Dean Duda (ur.), *Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija*, Zagreb: Disput, 2006.

Maša Kolanović, *Udarnik! Buntovnik? Potrošač...Popularna kultura i hrvatski roman od socijalizma do tranzicije*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2011.

Maša Grdešić, *Cosmopolitika: kulturalni studiji, feminizam i ženski časopisi*, Zagreb: Disput, 2013.

Radina Vučetić, *Koka-kola socijalizam*, Beograd: Službeni glasnik, 2012.

Frano Dulibić, *Povijest karikature u Hrvatskoj do 1940*, Zagreb: Leykam international, 2009.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se provoditi kroz predavanja i vježbe. Građu za istraživanje poslijediplomanti će moći sagledati interdisciplinarno, čemu će pridonijeti dva gostujuća predavača. Na vježbama će se analizirati literatura i mogućnosti primjene određenih teorija te analizirati građa koju poslijediplomanti trebaju obraditi. Dvoje suradnika iz područja komparativne književnosti pružiti će širi teoretski i kulturološki uvid u područje istraživanja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Studenti trebaju pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u diskusijama na vježbama. Nastava treba rezultirati prijedlogom istraživanja proizašlim iz odabrane teme na kojoj će poslijediplomant raditi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Polaznici kolegija anonimnom anketom ocjenjuju kolegij.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

2. NAZIV PREDMETA/MODULA: *Problem autorstva u kiparskoj proizvodnji srednjeg vijeka*

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni izborni (povijest umjetnosti)

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Predrag Marković

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: izv. prof. dr. sc. Predrag Marković

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 10P-0S-5V

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Problem definiranja autorskog doprinosa u nastanku pojedinih kiparskih djela često povjesničare umjetnosti dovodi do posve različitih rješenja. Kod jednostavnijih slučajeva samostalnih kiparskih ostvarenja kvaliteta izvedbe i promjena stilskih, odnosno oblikovnih značajki često služi za identifikaciju različitih kronološko-razvojnih faza, odnosno do iznošenja pretpostavke o suradnji s nekim manje vještim pomoćnicima. Kod složenijih i po obimu zahtjevnijih kiparskih ostvarenja veća ili manja odstupanja u kvaliteti izvedbe pravdaju se sudjelovanjem većeg broja anonimnih pomoćnika i suradnika unutar radionice, no pravi problemi nastaju u suradnji dvaju ili više kiparskih majstora koji već imaju prepoznatljiv opus i definiran kiparski rukopis. Iako se ponekad samo izvedbeni doprinos jednog ili drugog može jasno definirati, kao ključni problem pojavljuje se pretpostavka o majstoru koji je zaslužan za idejno, odnosno konceptijsko rješenje po kojem se onda, neovisno o doprinosu suradnika najčešće definira, autor čitavog djela.

U ovom problemskom kolegiju će se kroz pet nastavnih cjelina i nekolicinu primjera iz starijega domaćeg kiparstva i najznačajnijih kiparskih djelatnika od 9. do 15. st. ukazati na svu složenost i probleme koje često stvara pojednostavnjeno gledanje na značaj i ulogu individualnog doprinosa u realizaciji kiparskog ostvarenja:

1. Uvodna razmatranja;
2. Majstor Koljanskog pluteja i majstor kapitela iz Bala;
3. Radovan;
4. Bonino iz Milana;

5. Juraj Dalmatinac, Andrija Aleši, Nikola Firentinac;

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE I PREPORUČENE)

Obvezatna:

Evelyn Welch, "The Organization of Art", u: *Art an Society in Renaissance Italy 1350-1500*, Oxford, New York: Oxford University Press, 1997., str. 79–102.

Anali Galerije Antuna Augustinčića, br. 28–29 (Zbornik radova sa simpozija *Original u skulpturi*, Klanjec, 4. – 6. lipnja 2008.), 2010.

Nikola Jakšić, Ivan Josipović, *Majstor koljanskog pluteja u kontekstu predromaničkih reljefa s lokaliteta Stombrate u Bijaćima*, u: *Starohrvatska prosvjeta*, br. 42, 2015., str. 145–163.

Miljenko Jurković, Iva Marić, Ivan Basić, "Novi fragmenti ambona iz Gurana - prilog opusu 'Majstora kapitela iz Bala'", u: *Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti*, br. 50, 2007., 7–20.

Ivo Babić (ur.), *Majstor Radovan i njegovo doba, Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Trogiru 26. – 30. rujna 1990. godine*, Trogir: Muzej grada Trogira (odabrana poglavlja)

Predrag Marković, "Mramorni reljefi venecijanske radionice Bon u Senju i krčki knezovi Frankopani", u: *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, br. 30, 2006., str. 9–28.

Predrag Marković, "Anđeo štitonoša s grbom obitelji de Judicibus – još jedan nepoznati suradnik Bonina Jakovljeva iz Milana", u: *Ars Adriatica*, br. 4, 2014., str. 199–212.

Dino Milinović, Ana Marinković, Ana Munk (ur.), *Majstorske radionice u umjetničkoj baštini Hrvatske. Zbornik radova znanstvenog skupa "Dani Cvita Fiskovića" održanog 2012. godine*, Zagreb: Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, FF press, 2014., str. 83–100.

Predrag Marković, "Juraj Dalmatinac i Andrija Aleši u Splitu – majstori, radionica suradnici", u: *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, br. 43, Split, 2016, str. 151–191.

Preporučena:

Marie Thérèse Baudry, Dominique Bozo, André Chastel, *La Sculpture: Méthode et vocabulaire (Principes d'analyse scientifique)*, 3. izd., Paris: Imprimerie nationale, 1990.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Evaluacija kolegija provest će se kroz razgovor sa studentima i anonimnu anketu.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

3. NAZIV PREDMETA/MODULA: *Istraživanje i interpretacija arhitekture u 18. i 19. stoljeću*

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni izborni (povijest umjetnosti / kulturna baština)

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Dubravka Botica, prof. dr. sc. Dragan Damjanović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: izv. prof. dr. sc. Dubravka Botica, prof. dr. sc. Dragan Damjanović

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 10P-0S-5V

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet se bavi razmatranjem različitih problema istraživanja i interpretacije arhitekture 18. i 19. stoljeća. Riječ je o razdoblju u kojemu se bitno mijenja arhitektonska produkcija, no ujedno traju i dalje neki modeli naslijeđeni iz ranoga novog vijeka. Osnivanjem institucija središnje državne vlasti te njihovih ogranaka na lokalnim razinama, a ponajprije institucija koje donose odluke o gradnjama, mijenja se okvir djelovanja i arhitekata i naručitelja. Zbog promjena koje obilježavaju ova dva stoljeća nužno je implementirati različite modele pri istraživanju i interpretaciji arhitektonskih djela.

Na ovome kolegiju naglasak će biti stavljen na primjere arhitekture iz kontinentalne Hrvatske koji će se kontekstualizirati s primjerima iz srednjoeuropske arhitekture razmatranog razdoblja. Analizirat će se okolnosti gradnje, promjena okvira gradnje, utjecaj naručitelja, odabir rješenja kao i usvajanje uzora iz većih umjetničkih centara. U skladu s istraživačkim interesima polaznika (u obliku vježbi) neki problemi detaljnije će se razraditi, kao i u sklopu radionice Izvori, koja će biti vezana uz kolegij.

Nastavne cjeline:

1. Kroz primjere sakralne arhitekture 18. stoljeća bit će razmotreni različiti modeli realizacije narudžbi, uloge naručitelja te pitanje odabira arhitekta i projekta. Na primjerima realizirane arhitekture crkvenih redova (isusovci, franjevci, pavlini), narudžbi istaknutih pojedinaca (zagrebački biskupi, plemićke obitelji Draškovići, Erdödy i dr.) te zajednica (gradovi Gradec, Varaždin, Krapina) bit će prikazan raspon rješenja i problema koji su obilježili ovu vrstu umjetničke djelatnosti u 18. stoljeću. Posebno će biti razmotrene tzv. odredbe o gradnji normiranih crkava iz 1771., kojima se na području Habsburške monarhije nastoji uvesti jedinstvena pravila gradnje i ostvariti jedinstveni stil monarhije.
2. Kroz različite primjere istaknutih profanih i javnih građevina 18. stoljeća bit će razmotreni različiti modeli gradnje, uloga naručitelja, odabira arhitekta i projekta. Na primjerima ladanjskih dvoraca i sjedišta obitelji te gradskih palača (Zagreb, Varaždin) obitelji Erdödy, Patačić, Vojković i drugi analizirat će se odabrana rješenja i kontekst u kojima su nastali. Posebno će biti razmotrena javna upravna arhitektura koja nastaje u 18. stoljeću, a odabir rješenja dio je šireg procesa stvaranja jedinstvenog arhitektonskog stila u Habsburškoj monarhiji.
3. Arhitektura prve polovine 19. stoljeća u Hrvatskoj – barokni klasicizam, bidermajer, romantični klasicizam. Na satu će se obrađivati ključni primjeri arhitektonskih ostvarenja Hrvatske u prvoj polovini 19. stoljeća. Njihova će izgradnja i opremanje biti kontekstualizirani sa zbivanjima na području Srednje Europe te društveno-političkim okolnostima u tom razdoblju.
4. Javna arhitektura i urbano planiranje u Hrvatskoj u drugoj polovini 19. stoljeća. Cilj je ove cjeline s jedne strane upoznati se s ulogom države kao naručitelja na polju arhitekture u svim dijelovima Hrvatske (Trojednoj Kraljevini, Dalmaciji, Istri, Rijeci, Međimurju, itd.) u drugoj polovini 19. stoljeća, a s druge strane pokazati koju su ulogu javne vlasti kako na lokalnoj, tako na široj državnoj razini imale u usmjeravanju urbanog razvitka gradova.
5. Građanstvo i arhitektura druge polovine 19. stoljeća u Hrvatskoj. Cjelina je posvećena ulozi koju su privatni naručitelji imali u povijesti hrvatske arhitekture u drugoj polovini takozvanog dugog 19. stoljeća, odnosno u razdoblju od sredine 19. stoljeća do 1918. Osobita će se pažnja obratiti na modele kojim su se privatni investitori služili pri realizaciji svojih građevina, način na koji je država regulirala privatnu izgradnju, ulogu koju je građanstvo imalo u širenju novih tendencija u arhitekturi, odabiru arhitekata i slično. Na svim nastavnim

cjelinama posebna će se pažnja posvetiti analizi korištenih izvora kako bi se poslijediplomantima objasnile različite metode istraživanja, načini nalaženja izvora, te raznolike metode interpretacije.

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE)

Marina Bagarić, Dragan Damjanović, Iva Sudec Andreis, Petra Vugrinec (ur.), *Ars et Virtus. Hrvatska-Mađarska: 800 godina zajedničke kulturne baštine*, Zagreb, Budimpešta: Galerija Klovičevi dvori, Mađarski nacionalni muzej, 2020.

Christian Benedik, "Die Reformierung des staatlichen Bauwesens unter Maria Theresia und Joseph II", u: *Mozart: Experiment Aufklärung im Wien des ausgehenden 18. Jahrhunderts*, ur. Herbert Lachmayer, Beč: Hatje Cantz Verlag, 2006., str. 147–153.

Eve Blau, Monika Platzer (ur.), *Shaping the Great City. Modern Architecture in Central Europe, 1890 – 1937*, München, London, New York: Prestel, 1999.

Dubravka Botica, "Odredbe o gradnji i oblikovanju crkava na području Vojne krajine u Hrvatskoj u kontekstu 'državnog arhitektonskog identiteta' Habsburške monarhije", u: *Arhitektura in politika, Arhitekturna zgodovina 3: Zbornik povzetkov znanstvenega simpozija*, ur. Renata Novak-Klemenčič, Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2016., str. 35–46.

Dubravka Botica, "'Dugo 18 stoljeće' u sakralnoj arhitekturi – tipologija sakralne arhitekture u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i Štajerskoj u drugoj polovici 18. stoljeća i na početku 19. stoljeća", u: *Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem*, Miha Preinfalk, Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja, 2011., str. 167–182.

Đurđica Cvitanović, Vladimir Maleković, Jadranka Petričević (ur.), *Kultura pavlina u Hrvatskoj: 1244.–1786. slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, umjetnički obrt, književnost, glazba, prosvjeta, ljekarstvo, gospodarstvo*, Zagreb: Globus, Muzej za umjetnost i obrt, 1989.

Đurđica Cvitanović, "Sakralna arhitektura baroknog i klasicističkog razdoblja", u: *Sveti trag, devetsto godina umjetnosti Zagrebačke nadbiskupije 1094.–1994.*, ur. Tugomir Lukšić, Ivanka Reberski, Zagreb: Muzejsko-galerijski centar, Institut za povijest umjetnosti, Zagrebačka nadbiskupija, 1994., str. 233–270.

Dragan Damjanović, "Austro-Hungarian Dualism and Croatian 19th Century Architecture – Politics and Design", u: *Art and Politics in the Modern Period. Conference Proceedings*, ur. Dragan Damjanović, Lovorka Magaš Bilandžić, Željka Miklošević, Jeremy F. Walton, Zagreb: FF press, 2019., str. 335–348.

Dragan Damjanović, "In the Shadow of Budapest (and Vienna) – Architecture and Urban Development of Zagreb in the Late 19th and Early 20th Centuries", u: *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung / Journal of East Central European Studies*, br. 67/4, 2018., str. 522–551.

Lelja Dobronić, *Graditelji i izgradnja Zagreba u doba historijskih stilova*, Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, 1983.

Lelja Dobronić, *Biskupski i kaptolski Zagreb*, Zagreb: Školska knjiga, 1991.

Martina Gelsinger, "Von der Beschränkung auf das 'Nothwendige, Nützliche und Zweckmäßige' Josephinischer Kirchenbau in Oberösterreich", u: *Kunstjahrbuch der Stadt Linz*, 2000., str. 63–98.

Harald Heppner, "'Bauboom' und 'Aufbruchsstimmung', Schlagworte oder Schlüsselbegriffe zum Verständnis des 18. Jahrhunderts", u: *Das 18. Jahrhundert und Österreich*, br. 9, 1994., str. 7–12.

Anđela Horvat, Radmila Matejčić, Kruno Prijatelj, *Barok u Hrvatskoj*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1982.

Katarina Horvat Levaj, *Barokna arhitektura*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2015.

Renata Kassal Mikula, Peter Haiko, "Vom 'Arsenalstil' zur 'Wiener Renaissance', Wien gründerzeitliche Bahnhöfe in baukünstlerischer Sicht", u: *Grosser Bahnhof. Wien und die weite Welt*, ur. Wolfgang Kos, Beč: Wien Museum, Czernin Verlag, 2006., str. 86–101.

Snješka Knežević, *Zagrebačka zelena potkova*, Zagreb: Školska knjiga, 1996.

Walter Krause, "Wende oder Übergang, 1848. und die Anfänge der franzisko-josephinischen Architektur: Mythos und Motive", u: *Acta historiae Artium Academiae scientiarum Hungaricae*, br. 36, 1993., str. 133–148.

Vesna Kusin, Branka Šulc (ur.), *Slavonija, Baranja i Srijem, vrela europske civilizacije*, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2010.

Ivy Lentić Kugli, *Varaždinski graditelji i zidari od 1700. do 1850. godine*, Zagreb: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, 1981.

Ivy Lentić Kugli, *Zgrade varaždinske povijesne jezgre*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2001.

Vladimir Maleković (ur.), *Historizam u Hrvatskoj*, Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt, 2000.

Olga Maruševski, *Iso Kršnjavi kao graditelj*, Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti SR Hrvatske, 1986.

Marija Mirković et al. (ur.), *Mir i dobro: umjetničko i kulturno naslijeđe Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. O proslavi stote obljetnice utemeljenja*, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2000.

Biserka Rauter Plančić (ur.), *Isusovačka baština u Hrvata: u povodu 450-te obljetnice osnutka Družbe Isusove i 500-te obljetnice rođenja Ignacija Loyole*, Zagreb: Muzejski prostor, 1992./1993.

Margareta Turkalj Podmanicki, *Barokna sakralna arhitektura Đakovačko-osječke nadbiskupije*, Zagreb: IPU, Artresor nakalda, 2018.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se provoditi kroz predavanja i vježbe, a dio nastave održat će se kao terenska nastava te kroz posjete muzejima. Vježbe će se temeljiti na diskusiji o literaturi samostalnim istraživanjima doktoranada, te kroz kritičku analizu pojedinih primjera istraživanja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Uz pohađanje nastave i sudjelovanje u raspravama, studenti će provesti manje samostalno istraživanje dogovorene teme koja je vezana uz njihovo istraživanje te rezultate iznijeti u formi pisanoga izvještaja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Evaluacija kolegija provest će se kroz razgovor sa studentima i anonimnu anketu.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3

4. NAZIV PREDMETA/MODULA: *Migracije i transferi kulturnih utjecaja u 20. i 21. stoljeću*

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni izborni (povijest umjetnosti / interdisciplinarno polje)

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Jasna Galjer

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: prof. dr. sc. Jasna Galjer

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 10P-0S-5V

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tematski okvir uključuje kompleksne i proturječne uloge migracija u transkulturnoj perspektivi, s težištem na razdoblju 20. i 21. stoljeća. Polazeći od teze o kulturnim transferima kao modernom konstruktumu, razmatrat će se karakteristični pojavnici oblici kao što su migracije umjetnika, arhitekata i dizajnera unutar različitih kontekstualnih okvira. Primjenom interdisciplinarnih metodoloških pristupa (povijest umjetnosti, kulturna povijest, antropologija, sociologija) razmatrat će se specifični problemski aspekti i analizirati utjecaji migracija na afirmiranje moderne i suvremene kulture. Posebna pažnja posvetit će se karakterističnim primjerima iz nacionalne povijesti umjetnosti u globalnom kontekstu.

Nastavne cjeline:

1. Povijesni, politički, ideološki i prostorni okvir migracija u 20. i 21. stoljeću; ratovi, revolucionarni i prevratnički događaji i njihov utjecaj na globalne i individualne tokove migracija, migriranja u okolnostima represivnih političkih sistema, iz sela u grad, periferije u središta (na primjer Srednja Europa i njezine margine, topisi privremenih migracija u suvremenoj kulturnoj produkciji).
2. Migracije i pitanje identiteta u modernoj povijesti umjetnosti: razmatra se pitanje povijesnoumjetničkog narativa i nacionalnog identiteta (na primjer „drugost“, židovski identitet u modernoj kulturi).
3. Autor kao medijator kulture i akter interkulture povijesti; od antičkog razdoblja preko edukativnih putovanja do privremenih migracija (na primjer putovanja u Italiju studenata Otta Wagnera).
4. Migracije kao generator kritičke recepcije kulturne produkcije (na primjer kultura sjećanja na domicilnu sredinu, redefiniranje narativa kulturnog prostora).
5. Dislociranje i relociranje institucija (na primjer Bauhauasa i utjecaj na eksperimentalne edukativne modele od 1930-ih do danas, udio izložbe u medijalizaciji transfera kulture; na primjeru serija izložbi u Centru G. Pompidou, redefiniranje Documente, Manifeste).

POPIS LITERATURE (OBVEZATNE)

Monica Bohm-Duchen (ur.), *Insiders/Outsiders. Refugees from Nazi Europe and their contribution to British Visual Culture*, London: Lund Humphries, 2019.

Alison Clarke, Elana Shaoira (ur.), *Émigré cultures in Design and Architecture*, Bloomsbury, 2017.

Central European History, br. 4, 2008., tematski broj *Imagining Germany from Abroad: The View from Britain and the United States*

Beatriz Colomina, Annmarie Brennan, Jeannie Kim (ur.), *Cold war hothouses: inventing postwar culture, from cockpit to playboy*, New York: Princeton Architectural Press, 2004.

Michel Espagne, Michael Werner (ur.), *Transferts. Les relations interculturelles dans l'espace franco-allemand*, Paris: Éditions recherche sur les civilisations, 1988.

Marie-Claude, Chaudonneret (ur.), *Les artistes étrangers à Paris, de la fin du Moyen Âge aux années 1920*, Bern: Peter Lang, 2007.

Jadranka Čačić-Kumpres (ur.), *Kultura, etničnost, identitet*, Zagreb: Jesenski i Turk, 1999.

Christoph Flamm, Henry Keazor, Roland Marti (ur.), *Russian Emigre Culture: Conservatism or Evolution?* Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2013. (odabrana poglavlja)

Hans Christian Hönes and Maria Teresa Costa (ur.), *Migrating Histories of Art. Self-Translations of a Discipline* (Studien aus dem Warburg-Haus vol 17), Berlin/Boston: de Gruyter, 2019.

Joseph, Horowitz *Artists in Exile : How Refugees from Twentieth-Century War and Revolution Transformed the American Performing Arts*, New York, London, Toronto: Harper Perennial, 2000.

Ljiljana Kolešnik, Sanja Horvatinčić (ur.), *Modern and Contemporary Artists' Networks. An Inquiry into Digital History of Art and Architecture*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2018. (odabrana poglavlja)

Liane Lefaivre, Alexander Tzonis, *Critical Regionalism: Architecture and Identity in a Globalised World*, Prestel Verlag, 2003.

Irena Lukšić, *Ruski emigranti u Hrvatskoj između dva rata*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 2006. (odabrana poglavlja)

Eric Mumford, *The CIAM Discourse on Urbanism, 1928-1960*, Cambridge (MA), London: The MIT Press, 2002.

Petar Prelog, *Hrvatska moderna umjetnost i nacionalni identitet*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2018.

Paolo Scrivano, *Building Transatlantic Italy: Architectural Dialogues with Postwar America*, Ashgate Studies in Architecture Series, 2013.

Raymond Williams, *Keywords: A Vocabulary of Culture and Society*, Oxford University Press, 2014.

Tom Wolfe, *From Bauhaus to our House*, New York: Farrar Straus & Giroux, 1981. (ili kasnija izdanja)

Život umjetnosti, br. 101 (2017.), tematski broj *Transmigranost: psihogeografije prijelaza* (ur.) Ana Dana Beroš (odabrani članci)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se izvoditi kroz predavanja i vježbe u kojima će poslijediplomanti nastojati definirati relevantnost pojedinih pristupa na predmet svojeg istraživanja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Nastava će se izvoditi kroz predavanja i vježbe u kojima će poslijediplomanti nastojati definirati relevantnost pojedinih pristupa za predmet svojeg istraživanja te primjeni metodoloških pristupa na vlastita istraživanja

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Evaluacija kolegija proved će se kroz razgovor sa studentima i anonimnu anketu.

BROJ ECTS BODOVA (AKO IH IMA): 3